ПРОФЕСИОНАЛНА
ТЕХНИЧЕСКА
ГИМНАЗИЯ
гр. Бургас

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите " e-mail: info-200250@edu.mon.bg , тел: 056/849080, 0889630805

Утвърждавам:
Заповед № РД 02-778/03.09.2026 г.
инж. Радка Костадинова
Директор на ПТГ

ПРОГРАМА
за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на ученици от уязвими групи за учебната 2026/2027 година

Настоящата програма е разработена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и в съответствие с действащата Наредба за приобщаващото образование, Закона за закрила на детето, Закона за защита от дискриминация, Закона за хората с увреждания, Закона за социалните услуги, Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, както и със Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030 г.).

Програмата определя училищната политика за гарантиране на равен достъп до качествено образование, недопускане на дискриминация, подкрепа за личностното развитие и успешното приобщаване на учениците от уязвими групи чрез създаване на приобщаваща, сигурна и подкрепяща образователна среда.

Програмата е разработена в изпълнение на Стратегията за развитие на Професионална техническа гимназия – гр. Бургас и се приема с решение на Педагогическия съвет за учебната 2026/2027 година.

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите ” e-mail**:** info-200250@edu.mon.bg, тел: 0885217896

СЪДЪРЖАНИЕ

I.ВЪВЕДЕНИЕ…….3
II.НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА…….…….3
III. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ……..……3
IV. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ……..……..4
V. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА……..……6
VI. ГРАФИК на дейностите по програмата……..…..7
VII. МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО…….....8
VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ……9

I. ВЪВЕДЕНИЕ

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите ” e-mail**:** info-200250@edu.mon.bg, тел: 0885217896

Приобщаващото образование е процес, насочен към осигуряване на качествено образование за всяко дете и ученик чрез съобразяване с неговите индивидуални възможности, потребности и интереси. То гарантира равнопоставен достъп до образование, активно участие в училищния живот и подкрепа за личностното развитие на всички ученици.

Професионална техническа гимназия – гр. Бургас реализира политика, основана на принципите на равнопоставеността, толерантността, взаимното уважение, недискриминацията и зачитането на човешките права. Особено внимание се отделя на учениците от уязвими групи, за които съществува риск от образователни затруднения, социално изключване или преждевременно напускане на училище.

Основен приоритет е изграждането на училищна среда, която осигурява условия за успешното обучение, социализация и професионална реализация на всеки ученик чрез своевременно идентифициране на потребностите му и предоставяне на необходимата обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА ПРОГРАМАТА

Програмата е разработена в съответствие със следните нормативни актове и стратегически документи:

1.Конституция на Република България;
2.Конвенция на ООН за правата на детето;
3.Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания;
4.Закон за предучилищното и училищното образование;
5.Наредба за приобщаващото образование;
6.Закон за закрила на детето;
7.Закон за защита от дискриминация;
8.Закон за хората с увреждания;
9.Закон за социалните услуги;
10.Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030 г.);
11.Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021–2030 г.);
12.Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
13.Стратегията за развитие на Професионална техническа гимназия – гр. Бургас;
14.Правилник за дейността на училището;
15.Годишен план за дейността на училището.

III. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Основна цел

Осигуряване на равен достъп до качествено образование, подкрепяща и приобщаваща училищна среда и гарантиране на пълноценното участие на всички ученици в образователния процес чрез предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, съобразена с техните индивидуални потребности.

Специфични цели

- Осигуряване на равни възможности за качествено образование на всички ученици.
- Недопускане на дискриминация, сегрегация и социално изключване.

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите ” e-mail**:** info-200250@edu.mon.bg, тел: 0885217896

- Подкрепа за успешната адаптация, социализация и личностно развитие на учениците.
- Ранно идентифициране на ученици в риск и своевременно предоставяне на необходимата подкрепа.
- Намаляване риска от отпадане и преждевременно напускане на училище.
- Изграждане на позитивен училищен климат, основан на уважение, толерантност и взаимопомощ.
- Насърчаване участието на учениците в училищния живот, дейности по интереси, състезания, конкурси и проекти.
- Активно взаимодействие между училището, родителите и институциите за подкрепа на учениците.

Основни задачи

1.Осигуряване на приобщаваща, безопасна и подкрепяща образователна среда.

2.Ранно идентифициране на учениците от уязвими групи и определяне на техните индивидуални образователни потребности.

3.Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съобразно разпоредбите на Наредбата за приобщаващото образование.

4.Изготвяне, изпълнение и проследяване на планове за подкрепа при установена необходимост.

5.Повишаване на мотивацията за учене и подобряване на образователните резултати.

6.Превенция на отсъствията, риска от отпадане и преждевременно напускане на училище.

7.Осигуряване на психологическа, педагогическа и кариерна подкрепа на учениците.

8.Развитие на социални, граждански и дигитални компетентности чрез участие в учебни, извънкласни и проектни дейности.

9.Насърчаване участието на учениците в клубове по интереси, състезания, олимпиади, конкурси, STEM дейности и инициативи.

10.Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за работа в приобщаваща образователна среда.

11.Активно партньорство с родителите чрез консултации, срещи и съвместни инициативи.

12.Ефективно взаимодействие с РУО, РЦПЛР, РЦПППО, дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“, община Бургас, МКБППМН, здравни и други компетентни институции.

13.Осигуряване на равен достъп до училищните ресурси, дигиталните технологии и съвременната образователна среда.

14.Изграждане на училищна култура, основана на взаимно уважение, приемане на различията и недопускане на дискриминация.

15.Периодично проследяване и оценяване ефективността на предприетите мерки за подкрепа и актуализиране на дейностите при необходимост.

IV. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите ” e-mail**:** info-200250@edu.mon.bg, тел: 0885217896

Предоставянето на равни възможности и реализирането на приобщаващо образование в Професионална техническа гимназия – гр. Бургас се основава на убеждението, че всеки ученик има право на качествено образование, подкрепа и възможност за пълноценно участие в училищния живот независимо от неговите индивидуални особености, здравословно състояние, етническа принадлежност, социален статус, религия, майчин език или други признаци.

Политиката на училището е насочена към изграждане на подкрепяща образователна среда, която насърчава уважението към личността, приема различията като ценност и създава условия за успешното развитие на потенциала на всеки ученик.

При реализиране на програмата училището спазва следните основни принципи:

- Равнопоставеност – всички ученици имат равен достъп до качествено образование, училищни дейности и възможности за развитие.
- Недопускане на дискриминация – не се допуска пряка или непряка дискриминация по какъвто и да е признак съгласно Закона за защита от дискриминация.
- Зачитане на индивидуалността – образователният процес се съобразява с индивидуалните способности, интереси, възможности и потребности на всеки ученик.
- Приобщаване – всеки ученик участва активно в образователния процес и училищния живот чрез предоставяне на необходимата подкрепа.
- Ранна превенция – своевременно се идентифицират рисковете, които могат да доведат до обучителни затруднения, социална изолация или отпадане от училище.
- Индивидуален подход – планирането и предоставянето на подкрепата се извършва според конкретните потребности на ученика.
- Партньорство – училището работи в сътрудничество с родителите, институциите, неправителствените организации и местната общност.
- Екипност – педагогическите специалисти, училищният координатор, класните ръководители, ЕПЛР и всички ангажирани институции работят съвместно за постигане на най-добрия интерес на ученика.
- Поверителност – информацията относно учениците и техните семейства се обработва при спазване на изискванията за защита на личните данни и професионалната етика.
- Активно участие на учениците – учениците се насърчават да бъдат активни участници в училищния живот, в ученическото самоуправление, клубовете по интереси, доброволческите инициативи, STEM дейностите, проектите и състезанията.

Основни политики на училището

За осигуряване на равни възможности и приобщаваща образователна среда училището реализира следните политики:

- изграждане на позитивен училищен климат и безопасна образователна среда;
- осигуряване на своевременна обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- превенция на отпадането и преждевременното напускане на училище;
- превенция на агресията, тормоза, насилието и дискриминацията;
- повишаване на мотивацията за учене и активното участие в образователния процес;

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите ” e-mail**:** info-200250@edu.mon.bg, тел: 0885217896

- развитие на ключовите компетентности чрез съвременни методи на обучение, STEM образование, проектно-базирано обучение и използване на дигитални технологии;
- насърчаване участието на учениците в олимпиади, състезания, конкурси, клубове по интереси и извънкласни дейности;
- осигуряване на ефективна комуникация и партньорство с родителите;
- повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за работа в приобщаваща образователна среда;
- взаимодействие с държавните и общинските институции, социалните и здравните служби, неправителствени организации и други партньори при необходимост от комплексна подкрепа.

Изпълнението на тези принципи и политики гарантира създаването на училищна среда, в която всеки ученик получава възможност за успешно обучение, личностно развитие, социално включване и професионална реализация.

V. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

Професионална техническа гимназия – гр. Бургас осигурява обучение в професионални направления, съобразени с потребностите на пазара на труда и съвременните образователни политики. Училището развива приобщаваща образователна среда, основана на равнопоставеност, взаимно уважение, безопасност и подкрепа за личностното развитие на всеки ученик.

През учебната 2026/2027 година в училището ще продължи системната работа с ученици, за които са установени различни образователни, социални, здравословни или семейни затруднения. Анализът на училищната среда се извършва въз основа на информацията от класните ръководители, педагогическите специалисти, училищния координатор, ЕПЛР, родителите и компетентните институции.

Основните групи ученици, които могат да се нуждаят от обща или допълнителна подкрепа, са:

- ученици със специални образователни потребности;
- ученици с хронични заболявания;
- ученици с обучителни затруднения;
- ученици в риск от отпадане;
- ученици с голям брой отсъствия;
- ученици със затруднена адаптация;
- ученици в неравностойно социално положение;
- ученици, преживели насилие, тормоз или дискриминация;
- ученици от семейства с нисък социално-икономически статус;
- ученици от различен етнически произход;
- ученици с изявени дарби.

В училището ежегодно се анализират основните рискови фактори, които могат да окажат влияние върху образователния процес:

- ниска мотивация за учене;
- натрупани пропуски в знанията;
- чести отсъствия;
- недостатъчна подкрепа от семейната среда;
- затруднения в общуването;

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите ” e-mail: info-200250@edu.mon.bg, тел: 0885217896

- социална изолация;
- агресивно поведение;
- риск от отпадане;
- ограничени социални умения;
- здравословни проблеми.

За преодоляване на установените затруднения училището прилага комплекс от мерки, включващи:

- предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- индивидуална работа с учениците;
- консултации по учебни предмети;
- психологическа подкрепа;
- кариерно ориентиране;
- работа с родителите;
- включване в клубове по интереси, STEM дейности, проекти и състезания;
- взаимодействие с институциите при необходимост;
- проследяване на напредъка и периодично актуализиране на предприетите мерки.

Училището разполага с Координационен съвет за осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие, Координационен съвет за противодействие на тормоза и насилието, Екипи за подкрепа за личностно развитие и Комисия за превенция на противообществените прояви, които работят в тясно взаимодействие с всички педагогически специалисти.

VI. ГРАФИК НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА

№	Дейност	Срок	Отговорници
1.	Актуализиране на Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи.	До 15.09.2026 г.	Комисия за училищните нормативни документи
2.	Създаване/актуализиране на Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР).	До 30.09.2026 г.	Директор, ЗДУД
3.	Идентифициране на ученици в риск и ученици, нуждаещи се от обща и/или допълнителна подкрепа.	До 05.10.2026 г.; при необходимост – през цялата учебна година	Училищен координатор, ЗДУД
4.	Изготвяне и актуализиране на планове за подкрепа на учениците.	Септември – октомври 2026 г.; при необходимост – текущо	Училищен координатор, ЗДУД, учители
5.	Оценка на индивидуалните потребности на учениците.	До 31.10.2026 г.	ЕПЛР, класни ръководители
6.	Изготвяне на индивидуални образователни програми при необходимост.	През учебната година	ЕПЛР, класни ръководители
7.	Проследяване развитието на учениците	Постоянен	ЕПЛР

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите ” e-mail**:** info-200250@edu.mon.bg, тел: 0885217896

	и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.		
8.	Провеждане на заседания на Екипа за подкрепа за личностно развитие.	Съгласно утвърдения график	ЕПЛР, училищен координатор
9.	Включване на ученици в клубове по интереси, STEM дейности, проекти, състезания и извънкласни инициативи.	През учебната година	Председатели на МО, класни ръководители
10.	Кариерно ориентиране и консултиране на учениците.	Постоянен	Председател на МО ПП, класни ръководители
11.	Психологическа подкрепа, консултации и превантивна работа.	Постоянен	Психолог
12.	Стимулиране участието на учениците в олимпиади, състезания и конкурси.	През учебната година	Класни ръководители, учители
13.	Награждаване на ученици с високи постижения.	Съгласно Плана за ритуализация на училищния живот	Директор, ЗДУД
14.	Анализ и отчет на изпълнението на програмата пред Педагогическия съвет.	До 30.06.2027 г.	Комисията, ЗДУД, директор

VII. МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Контролът по изпълнението на настоящата програма се осъществява от директора на Професионална техническа гимназия – гр. Бургас, заместник-директора по учебната дейност, училищния координатор по приобщаващо образование и Екипа за подкрепа за личностно развитие.

Мониторингът се извършва през цялата учебна година чрез:

- анализ на образователните резултати на учениците;
- проследяване на посещаемостта и отсъствията;
- наблюдение на адаптацията и социалното включване на учениците;
- анализ на предоставената обща и допълнителна подкрепа;
- анализ на работата с родителите;
- проследяване ефективността на предприетите мерки;
- анализ на случаите на риск от отпадане;
- наблюдение върху изпълнението на дейностите по настоящата програма.

Основни индикатори за изпълнение

- намаляване броя на учениците в риск от отпадане;
- подобряване на посещаемостта;
- подобряване на образователните резултати;
- повишаване мотивацията за обучение;
- увеличаване участието в извънкласни дейности;
- увеличаване броя на учениците, получили необходимата подкрепа;
- активно участие на родителите в образователния процес;
- повишаване удовлетвореността на учениците и родителите от училищната среда.

8000 гр. Бургас, п.к.№ 24, кв. „ Акациите ” e-mail**:** info-200250@edu.mon.bg, тел: 0885217896

Ежегодно до края на учебната година се изготвя анализ за изпълнението на програмата, който се представя на заседание на Педагогическия съвет.

VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Настоящата Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на ученици от уязвими групи е неразделна част от системата за осигуряване качеството на образованието в Професионална техническа гимназия – гр. Бургас.

Програмата се изпълнява съвместно с:

- Стратегията за развитие на училището;
- Годишния план за дейността на училището;
- Програмата за превенция на ранното напускане на училище;
- Програмата за подкрепа за личностно развитие;
- Плана за квалификационната дейност;
- Правилника за дейността на училището;
- Координационния механизъм за противодействие на тормоза и насилието.

При промени в нормативната уредба или при възникване на необходимост програмата се актуализира с решение на Педагогическия съвет и се утвърждава със заповед на директора.